

ဖီသန်ဆံးဖိသၢဖျၢန်တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဒွးထါဖျၢန်ဖိ

စံး	တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ်
ဖီသန်ဆံးဖိသၢဖျၢန်ဖဲဖီသန်အထူၣ်လိၤ ဖီသန်ဆံးဖိသၢဖျၢန်နံၤကမ့ၢ်ဘၣ်ယၤ	
ယဂံၤဂုၤသ့ၣ်ထူၣ်န့ၣ်ဆူၣ်ဆူၣ်ဒ်ယမၤန့ၢ်အသိး	
ဒီးဖီသန်တဖျၢၢ်ဟဲလီၤ - (အ့ၣ်တၢ်သီၣ်ခြံးခြံး) - ဟူၣ် ဂ့ၤမး	
ဖီသန်ဆံးဖိသၢဖျၢန်ဖဲဖီသန်အထူၣ်လိၤ ဖီသန်ဆံးဖိသၢဖျၢန်နံၤကမ့ၢ်ဘၣ်ယၤ	
ယဂံၤဂုၤသ့ၣ်ထူၣ်န့ၣ်ဆူၣ်ဆူၣ်ဒ်ယမၤန့ၢ်အသိး	
ဒီးဖီသန်တဖျၢၢ်ဟဲလီၤ - (အ့ၣ်တၢ်သီၣ်ခြံးခြံး) - ဟူၣ် ဂ့ၤမး	
ဖီသန်ဆံးဖိတဖျၢၢ်ဖဲဖီသန်အထူၣ်လိၤ ဖီသန်ဆံးဖိတဖျၢၢ်နံၤကမ့ၢ်ဘၣ်ယၤ	
ယဂံၤဂုၤသ့ၣ်ထူၣ်န့ၣ်ဆူၣ်ဆူၣ်ဒ်ယမၤန့ၢ်အသိး	
ဒီးဖီသန်တဖျၢၢ်ဟဲလီၤ - (အ့ၣ်တၢ်သီၣ်ခြံးခြံး) - ဟူၣ် ဂ့ၤမး	
ဖီသန်ဆံးဖိတအိၣ်နီၣ်တဖျၢၢ်ဖဲဖီသန်အထူၣ်လိၤလၢၤဘၣ်	
ဖီသန်ဆံးဖိသၢဖျၢန်အိၣ်လၢယပူၤလံၤ	

The clipart graphics are from <http://clipart-library.com/>

မိတ်တဖန်၊

တၢ်ဂဲၤဒိတၢ်ဂံၢ်ဒွဲးအထိအံၤမၤစၢၤနဖိလၢကမၤလိတၢ်ဂံၢ်တၢ်ဒွဲးအဒိလၢတၢ်သ့ၣ်ဖုံသးညီအကျဲလီၤ.
ဖိသၣ်ဆံးတဖန်အါဘျီန့ၢ် အဲၣ်ဒီးမၤတၢ်တမံၤအဘျီဘျီလီၤ. တၢ်အံၤမ့ၢ်ကျဲတခါလၢအဝဲသ့ၣ်မၤလိတၢ်လီၤ.

အိၣ်ဒီးတၢ်သဘျီလၢနကလဲလိာ်တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢကအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ဖုံသးညီလၢနဒီးနဖိအဂီၢ်တက့ၢ်.
ဖဲနဖိမၤလိတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖန်ဝံၤအလီၢ်ခံ, နလဲလိာ်ထါတယုၢ်လၢအစးထီၣ်သးဒီးဖိသၣ်လွံၢ်ဖျါ မ့တမ့ၢ်
ယဲၢ်ဖျါသ့လီၤ.

တၢ်သီၣ်သးမၤစၢၤဖိသၣ်တဖန်အိၣ်ကတံၢ်ကတီၤသးလၢတၢ်ဖးလံာ်အဂီၢ်လီၤ.
တၢ်သီၣ်သးမၤလံာ်မဲၢ်ဖျါတဖန်မၤစၢၤကိၣ်ဖိတဖန်ကနၢ်လံာ်မဲၢ်ဖျါအဒိတဖန်ဒီး တယၢ်ဆိဟ်စၢၤတၢ်
တဖန်လီၤ.

လံာ်မဲၢ်ဖျါတဖန်သီၣ်သးမၤစၢၤဖိသၣ်တၢ်လံာ်မဲၢ်ဖျါအကတၢ်ဒ်သိးလိာ်အသးလီၤ. လၢအဲၣ်ကလံးကျိၣ်န့ၢ်,
လံာ်မဲၢ်ဖျါ "tree" ဒီး "me" သီၣ်သးမၤလိာ်သးမ့ၢ်လၢခံဖျါအကတၢ်ဒီးတၢ်သီၣ်အ (/ ē /) အပိလီၤ.

နတၢ်သးဝံၣ်မ့ၢ်အိၣ်လၢအနအဲၣ်ဒီးသးဝံၣ်ဖဲနဖိသၣ်အခါန့ၢ်, သးဝံၣ်ဒီးနဖိတက့ၢ်. တၢ်သးဝံၣ်တဖန်ဒီး
ထါတဖန်ထီၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်သီၣ်သးမၤလံာ်မဲၢ်ဖျါတဖန်လၢအပူၤလီၤ. နသး ဝံၣ်တၢ်သးဝံၣ် မ့တမ့ၢ်
ထါအဘျီဘျီဝံၤအလီၢ်ခံ, နယုၢ်နသးသ့တချုးနစံးတၢ်သီၣ်သးမၤလံာ်မဲၢ်ဖျါ, ဒ်သိးကဟ့ၣ်နဖိခွဲး
ယၢ်တခါလၢကတီၢ်နီၣ်တၢ်လီၤ.

နမ့ၢ်ကတီၢ်ကျိၣ်အဂၤအါန့ၢ်အဲၣ်ကလံးဖဲဟံၣ်ပူၤန့ၢ်, နသ့တၢ်ကွဲးကျိၣ်ထံ "ဖိသၣ်ဆံးဖိသၢဖျါ"
ဒ်သိးကမၤလိထံတၢ်ဂံၢ်ဒွဲးလီၤ. တၢ်ကျိၣ်ထံတၢ်ထီၣ်တအိၣ်ဒီး တၢ်သီၣ်သးမၤစၢၤအဒိဘၣ်.

ဒ်သိးကမၤစၢၤနဖိလၢကနၢ်ပၢ်တၢ်သီၣ်သးမၤစၢၤအဒိတဖန်အဂီၢ်, နသးဝံၣ်တၢ်သးဝံၣ် မ့တမ့ၢ် ထါတယုၢ်လၢ
နတီၢ်နီၣ်အီၤလၢနကျိၣ်ဒ်သိးကမၤစၢၤနဖိမၤလိဒိကနၢ်လံာ်မဲၢ်ဖျါအဒိတဖန်, ဒ်သိးတၢ်သီၣ်သးမၤစၢၤလီၤ.

နဒီးနဖိတဖန်မ့ၢ်ကိး မ့တမ့ၢ် အိၣ်ဒီး "face time" ဆူ နဘူးနတၢ်တဖန်အအိၣ်န့ၢ်,
ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်နသ့တၢ်ဆၢ ကတီၢ်န့ၢ်ခိဖျါတၢ်သးဝံၣ်ဖိသၣ်ဆံးအတၢ်သးဝံၣ်တဖန် မ့တမ့ၢ်
အထါတဖန်ယုၢ်ဒီးနဖိတဖန်လီၤ.